

TILSKIPUN RÁÐSINS 96/48/EB

frá 23. júlí 1996

um rekstrarsamhæfi samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins(*)

RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum þriðju málsgrein 129. gr. d,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitni efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

með hliðsjón af álitni svæðanefndarinnar ⁽³⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. c ⁽⁴⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

Í því augnamiði að gera borgurum sambandsins, atvinnurekendum og héraðs- og sveitarstjórnunum kleift að njóta til fulls ávinningsins af stofnun svæðis án innri landamæra er meðal annars ráðlegt að bæta samtengingu og rekstrarsamhæfi háhraðalestarneta einstakra landa sem og aðgang að þeim.

Starfshópur háttsettra fulltrúa ríkisstjórna aðildarríkjanna, evrópskra járnbrautarfyrirtækja og evrópska járnbrautaríðnaðarins, sem framkvæmdastjórnin kallaði saman samkvæmt beiðni ráðsins sem kom fram í ályktun frá 4. og 5. desember 1989, gekk frá aðalskipulagi fyrir evrópskt háhraðalestarnet.

Í desember 1990 sendi framkvæmdastjórnin ráðinu orðsendingu um háhraðalestarnetið og sú orðsending hlaut jákvæðar viðtökur í ályktun ráðsins frá 17. desember 1990 ⁽⁵⁾.

Í 129. gr. c í sáttmálanum er kveðið á um að bandalagið skuli gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja rekstrarsamhæfi neta, einkum á sviði tæknilegrar stöðlunar.

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjttíð. EB nr. L 235, 17. 9. 1996, bls. 6, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 25/97 frá 30. apríl 1997 um breytingu á XIII. viðauka (Flutningastarfsemi) við EES-samninginn, sjá þessa útgáfu af EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalagsins.

(1) Stjttíð. EB nr. C 134, 17. 5. 1994, bls. 6.

(2) Stjttíð. EB nr. C 397, 31. 12. 1994, bls. 8.

(3) Stjttíð. EB nr. C 210, 14. 8. 1995, bls. 38.

(4) Álit Evrópuþingsins frá 19. janúar 1995 (Stjttíð. EB nr. C 43, 20. 2. 1995, bls. 60), sameiginleg afstaða ráðsins frá 8. desember 1995 (Stjttíð. EB nr. C 356, 30. 12. 1995, bls. 43) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 16. apríl 1996 (Stjttíð. EB nr. C 141, 13. 5. 1996, bls. 48).

(5) Stjttíð. EB nr. C 33, 8. 2. 1991, bls. 1.

Rekstur háhraðalesta í ábataskyni krefst nákvæms samhæfis milli eiginleika grunnvirkja og járnbrautarvagna. Afköst, öryggi, gæði þjónustu og kostnaður er allt háð þessu samhæfi, svo og ekki síst rekstrarsamhæfi evrópska háhraðajárnbrautakerfisins.

Samkvæmt tilskipun ráðsins 91/440/EBE frá 29. júlí 1991 um þróun járnbrauta innan bandalagsins ⁽⁶⁾ þarf að bæta aðgengi járnbrautarfyrirtækja að járnbrautanetum aðildarríkjanna, og einnig það krefst rekstrarsamhæfis milli grunnvirkja, búnaðar og járnbrautarvagna.

Það er á ábyrgð aðildarríkjanna að tryggja að farið sé að þeim reglum um öryggi, heilbrigði og neytendavernd sem almennt gilda um járnbrautir, við hönnun, smíði, upphaf notkunar og rekstur þeirra. Ásamt staðaryfirvöldum eru þau einnig ábyrg hvað varðar rétt til lands, svæðisskipulag og umhverfisvernd. Þessi atriði eru sérlega mikilvæg fyrir háhraðalestarnet.

Í tilskipun ráðsins 85/337/EBE frá 27. júní 1985 um mat á áhrifum sem tiltekna framkvæmdir á vegum hins opinbera eða einkaaðila kunna að hafa á umhverfið ⁽⁷⁾ er farið fram á mat á áhrifum sem gerð járnbrautarmannvirkja til langferða hefur á umhverfið.

Stjórnsýslufyrirmæli einstakra ríkja og innri reglur og tækniforskriftir einstakra járnbrautarfyrirtækja eru mjög ólíkar. Í fyrrnefndum stjórnsýslufyrirmælum og innri reglum felast aðferðir sem eru sérstakar fyrir iðnað hvers lands um sig. Þar er mælt fyrir um sérstök mál og búnað og sérstaka eiginleika. Þetta ástand mála kemur í veg fyrir að háhraðalestir geti ekið greiðlega um allt yfirráðasvæði bandalagsins.

Þetta ástand hefur í tímans rás leitt til mjög náinna tengsla járnbrautariðnaðar og járnbrautarfyrirtækja í hverju landi fyrir sig og að sama skapi komið í veg fyrir að markaðir opnuðust raunverulega. Til að auka samkeppnishæfni sína á heimsmarkaði þurfa fyrrnefndar iðngreinar opinn Evrópumarkað þar sem samkeppni ríkir.

Því ber að skilgreina grunnkröfur vegna samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins sem ná til alls bandalagsins.

(6) Stjttíð. EB nr. L 237, 24. 8. 1991, bls. 25.

(7) Stjttíð. EB nr. L 175, 5. 7. 1985, bls. 40.

Í ljósi þess hve stórt og flókið samevrópska háhraðajárnbrautakerfið er hefur reynst nauðsynlegt að skipta því niður í undirkerfi. Fyrir hvert þessara undirkerfa þarf að skilgreina grunnkröfur og ákveða grunnfæribreytur fyrir allt bandalagið auk þess sem ákveða þarf hvaða tækniforskriftir, einkum vegna hluta og skilflata, eru nauðsynlegar til að uppfylla grunnkröfurnar. Fyrir tiltekin undirkerfi (umhverfi, notendur og rekstur) gilda tækniforskriftir um rekstrarsamhæfi (TSI) þó aðeins að því marki sem nauðsynlegt er til að tryggja rekstrarsamhæfi að því er varðar grunnvirki, orku, stjórnúnað og merki og járnbrautarvagna.

Gildistaka ákvæða um rekstrarsamhæfi samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins má ekki stofna járnbrautanetum einstakra aðildarríkja í hættu með ónauðsynlegum hindrunum sem lúta að hlutfalli kostnaðar og ábata, en engu að síður þarf að hafa það markmið fyrir augum að háhraðalestir geti ekið um allt fjárhagsvæði bandalagsins.

Í sérstökum tilvikum skal einstökum aðildarríkjum heimilt að beita ekki tilteknum tæknilegum forskriftum, að því tilskildu að til séu málsmeðferðarreglur sem tryggja að slík frávik eigi rétt á sér. Í 129. gr. c í sáttmálanum er þess krafist að í aðgerðum bandalagsins á sviði rekstrarsamhæfis sé tekið mið af líklegum fjárhagslegum ábata af verkefnum.

Til að fara að viðeigandi ákvæðum um opinber innkaup á sviði járnbrauta, einkum tilskipun 93/38/EBE ⁽¹⁾, þurfa samningsstofnanir að tilgreina tækniforskriftir í almennum skjölum eða útboðsskjölum sem tengjast hverjum einstökum samningi. Nauðsynlegt er að koma á fót safni evrópskra forskrifa sem fyrrnefndar tækniforskriftir geta vísað til.

Í skilningi tilskipunar 93/38/EBE er evrópsk forskrift sameiginleg tækniforskrift, evrópskt tæknisamþykki eða landsstaðall sem fylgir evrópskum staðli. Evrópskar staðlastofnanir á borð við Staðlasamtök Evrópu (CEN), Rafstaðlasamtök Evrópu (CENELEC) eða Fjarskiptastaðlastofnun Evrópu (ETSI) semja samhæfða evrópska staðla að beiðni framkvæmdastjórnarinnar og tilvísanir til þeirra eru birtar í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

Það væri bandalaginu í hag ef til væri alþjóðlegt stöðlunarkerfi sem gæti samið staðla sem þeir sem hlut eiga að alþjóðavískiptum notuðu í raun og veru og sem stæðust þær kröfur sem felast í stefnu bandalagsins. Evrópsku staðlastofnanirnar þurfa því að halda áfram samstarfi sínu við alþjóðlegu staðlastofnanirnar.

Samningsstofnanir skilgreina frekari kröfur sem nauðsynlegar eru til viðbótar við evrópskar forskriftir eða aðra staðla. Þessar forskriftir mega ekki koma í veg fyrir að uppfylltar séu grunnkröfurnar sem eru samhæfðar á vettvangi bandalagsins og sem samevrópska háhraðajárnbrautakerfið verður að standast.

Málsmeðferðarreglur um mat á því hvort hlutar eru í samræmi eða nothæfir þurfa að byggjast á notkun aðferðareininganna sem fjallað er um í ákvörðun 93/465/EBE ⁽²⁾. Til að stuðla að þróun hlutaðeigandi atvinnugreina er rétt að efla hverja þá málsmeðferð sem felur í sér gæðatryggingarkerfi, eftir því sem mögulegt er. Hugtakið „hluti“ nær jafnt yfir áþreifanlega sem óáþreifanlega hluti, svo sem hugbúnað.

Meta ber hvort þeir hlutar sem eru mikilvægastir að því er varðar öryggi, framboð eða hagkvæmni kerfisins séu nothæfir.

Í útboðsskjölum mæla samningsstofnanir fyrir um þá eiginleika sem framleiðendur verða að ná fram, innan samningsins, einkum hvað snertir hluta, með tilvísun til evrópsku forskriftanna. Í því tilviki skal einkum meta samræmi hlutanna með tilliti til notkunar sviðs þeirra til að tryggja rekstrarsamhæfi kerfisins, en ekki aðeins með tilliti til frjálsrar dreifingar á markaði bandalagsins.

Því þarf framleiðandi ekki nauðsynlega að festa CE-merki á hluta sem heyra undir ákvæði þessarar tilskipunar og nægjanlegt er að framleiðandi gefi út samræmisýfirlýsingu á grundvelli mats á samræmi og/eða nothæfi sem fram fer í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun. Þetta hefur ekki áhrif á skyldu framleiðenda til að festa CE-merki á tiltekna íhluta til að staðfesta að þeir samrýmist öðrum ákvæðum bandalagsins sem tengjast þeim.

Undirkerfin, sem samevrópska háhraðajárnbrautakerfið er samsett úr, skulu sannprófuð. Þannig geta yfirvöldin sem bera ábyrgð á veitingu leyfa til að taka kerfin í notkun gengið úr skugga um að útkoma jafnt hönnunarstigs, smíðastigs og þess stigs er kerfin eru tekin í notkun sé í samræmi við gildandi reglur og ákvæði um tækni og rekstur. Þetta á einnig að gera það að verkum að framleiðendur geti treyst því að þeir njóti sömu kjara í hvaða landi sem er. Því er nauðsynlegt að mæla fyrir um aðferðareiningu þar sem skilgreindar eru grundvallarreglur og skilyrði sem gilda við EB-sannpröfun undirkerfa.

Málsmeðferðin við EB-sannpröfun er byggð á tækniforskriftum um rekstrarsamhæfi. Sameiginlegt fulltrúaráð á vegum stjórnenda grunnvirkjanna, járnbrautarfyrirtækjanna og iðnaðarins semur þessar forskriftir að beiðni framkvæmdastjórnarinnar. Krafist er tilvísunar til tækniforskrifta um rekstrarsamhæfi til að tryggja rekstrarsamhæfi samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins og gilda ákvæði 18. gr. tilskipunar 93/38/EBE um fyrrnefndar forskriftir.

Þeir tilkynntu aðilar sem framkvæma samræmismatið eða meta hvort hlutarnir eru nothæfir eða sannprófa undirkerfin verða að samhæfa ákvarðanir sínar eins og kostur er, sérstaklega ef engin evrópsk forskrift er til.

Í tilskipun ráðsins 91/440/EBE er kveðið á um að færðir séu aðskildir reikningar fyrir rekstur flutningaþjónustu annars vegar og stjórnun járnbrautargrunnvirkjanna hins vegar. Að sama skapi

(1) Tilskipun ráðsins 93/38/EBE frá 14. júní 1993 um samræmingu reglna um innkaup stofnana sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og fjarskipti (Stjútíð. EB nr. L 199, 9. 8. 1993, bls. 84), eins og henni var breytt með aðildarlögunum frá 1994.

(2) Ákvörðun ráðsins 93/465/EBE frá 22. júlí 1993 um aðferðareiningar fyrir hin ýmsu þrep samræmismatsins og reglur um áfestingu og notkun CE-samræmismerkja sem ætlað er að nota í tilskipunum um tæknilega samhæfingu (Stjútíð. EB nr. L 220, 30. 8. 1993, bls. 23).

þarf sú sérhæfða þjónusta sem þeir stjórnendur járnbrautar-grunnvirkja sem tilnefndir eru sem tilkynntir aðilar veita að vera skipulögð á þann hátt að hún uppfylli skilyrði sem gilda um slíka aðila. Heimilt er að tilkynna aðra sérhæfða aðila ef þeir uppfylla sömu skilyrði.

Rekstrarsamhæfi innan samevrópska háhraðalestarkerfisins er málefni sem snertir allt bandalagið. Aðildarríkin eru ófær um að gera hvert fyrir sig það sem þarf til að koma á þessu rekstrarsamhæfi. Því er nauðsynlegt samkvæmt dreifræðis-reglunni að koma þessu í framkvæmd á vettvangi bandalagsins.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

I. KAFLI

Almenn ákvæði

1. gr.

1. Í samræmi við 129. gr. b og 129. gr. c í sáttmálanum er markmið þessarar tilskipunar að setja skilyrðin sem fullnægja þarf til að ná fram rekstrarsamhæfi samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins á yfirráðasvæði bandalagsins, eins og lýst er í I. viðauka.

2. Þessi skilyrði varða skipulagningu, smíði, endurbætur og rekstur grunnvirkja og járnbrautavagna, sem stuðla að því að unnt sé að starfrækja kerfið, og sem verða tekin í notkun eftir að þessi tilskipun öðlast gildi.

2. gr.

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) „samevrópska háhraðajárnbrautakerfið“: kerfið sem lýst er í I. viðauka og er samsett úr járnbrautargrunnvirkjum í samevrópska flutninganetinu, jafnt teinum sem föstum byggingum, sem hafa verið þannig smíðuð eða endurbætt að eftir þeim megi aka á miklum hraða, og járnbrauturvögnum sem hannaðir eru til aksturs á fyrrnefndum grunnvirkjum;
- b) „rekstrarsamhæfi“: sá eiginleiki samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins að háhraðalestir sem ná tilgreindum afköstum geti ekið um það örugglega og óhindrað. Þetta er háð öllum þeim skilyrðum varðandi reglur, tækni og rekstur sem fullnægja þarf til að uppfylla grunnkröfur;
- c) „undirkerfi“: eins og lýst er í II. viðauka skiptist samevrópska háhraðajárnbrautakerfið í undirkerfi í formi mannvirkja og starfræn undirkerfi og kveða þarf á um grunnkröfur fyrir þau;
- d) „rekstrarsamhæfishlutar“: einstakir íhlutar, hópar íhluta, undirsamstæður eða heilar samstæður búnaðar sem er felld

eða fyrirhugað er að fella inn í undirkerfi sem rekstrarsamhæfi samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins er beint eða óbeint háð;

- e) „grunnkröfur“: öll þau skilyrði sem kveðið er á um í III. viðauka og samevrópska háhraðajárnbrautakerfið, undirkerfin og rekstrarsamhæfishlutar þeirra verða að uppfylla;
- f) „evrópsk forskrift“: sameiginleg tækniforskrift, evrópskt tæknisamþykki eða landsstaðall sem fylgir evrópskum staðli, eins og skilgreint er í 8. til 12. tölul. 1. gr. tilskipunar 93/38/EBE;
- g) „tækniforskriftir um rekstrarsamhæfi (TSI)“: forskriftir sem gilda fyrir hvert undirkerfi með það fyrir augum að fullnægja grunnkröfum með því að koma á nauðsynlegri gagnkvæmri samvirkni milli undirkerfa samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins og með því að tryggja samhæfi þess;
- h) „sameiginlegt fulltrúaráð“: ráðið þar sem saman koma fulltrúar stjórnenda grunnvirkja, járnbrautarfyrirtækja og iðnaðar og sem sér um að semja tækniforskriftir um rekstrarsamhæfi. Með hugtakinu „stjórnendur grunnvirkja“ er átt við mannvirkjastjórn þá sem um getur í 3. og 7. gr. tilskipunar 91/440/EBE;
- i) „tilkynntir aðilar“: aðilar sem sjá um að meta samræmi rekstrarsamhæfishlutanna og hvort þeir eru nothæfir eða sjá um að framkvæma EB-sannprófun undirkerfa.

3. gr.

1. Þessi tilskipun gildir um ákvæði sem varða, fyrir hvert undirkerfi, þær færíbreytur, rekstrarsamhæfishluta, skilfleti og málsmeðferð svo og skilyrði varðandi heildarsamhæfi samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins sem nauðsynleg eru til að ná fram rekstrarsamhæfi þess.

2. Ákvæði þessarar tilskipunar gilda með fyrirvara um önnur ákvæði bandalagsins. Að því er varðar rekstrarsamhæfishluta getur þó þurft að beita þar til gerðum evrópskum forskriftum til að fara að grunnkröfum þessarar tilskipunar.

4. gr.

1. Samevrópska háhraðajárnbrautakerfið, undirkerfi þess og rekstrarsamhæfishlutar þeirra verða að uppfylla þær grunnkröfur sem við eiga.

2. Frekari tækniforskriftir sem um getur í 4. mgr. 18. gr. tilskipunar 93/38/EBE, sem eru nauðsynlegar til viðbótar evrópskum forskriftum eða öðrum stöðlum sem eru notaðir innan bandalagsins, mega ekki stangast á við grunnkröfur.

II. KAFLI

Tækniforskriftir um rekstrarsamhæfi

5. gr.

1. Um hvert undirkerfi skal gilda tækniforskrift um rekstrarsamhæfi. Þegar um ræðir undirkerfi sem snerta umhverfi, rekstur eða notendur eru aðeins samdar tækniforskriftir um rekstrarsamhæfi að því marki sem nauðsynlegt er til að tryggja rekstrarsamhæfi samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins að því er varðar grunnvirki, orku, stjórnbúnað, merkjakerfi og járnbrautarvagna.

2. Undirkerfin þurfa að vera í samræmi við tækniforskriftirnar um rekstrarsamhæfi. Þessu samræmi þarf að viðhalda allan tímann sem hvert undirkerfi er í notkun.

3. Að því marki sem nauðsynlegt er til að ná fram rekstrarsamhæfi í samevrópska háhraðajárnbrautakerfinu eiga tækniforskriftir um rekstrarsamhæfi að:

- a) tilgreina grunnkröfur vegna undirkerfa og skilflata þeirra;
- b) ákvarða grunnfæribreyturnar sem lýst er í 3. lið II. viðauka og eru nauðsynlegar til að uppfylla grunnkröfunar;
- c) ákvarða þau skilyrði sem fullnægja þarf til að ná fram tilgreindum afköstum fyrir hvern eftirtalinn flokka af sporum:
  - spor sem lögð eru sérstaklega fyrir mikinn hraða,
  - spor sem hafa verið endurbætt sérstaklega fyrir mikinn hraða,
  - spor sem hafa verið endurbætt sérstaklega fyrir mikinn hraða og hafa sérstök einkenni sem stafa af hömlum sem staðhættir setja, vegna hæðarmunar í landslagi eða skipulags bæja;
- d) ákvarða hugsanleg framkvæmdarákvæði í sérstökum tilvikum;
- e) ákvarða fyrir hvaða rekstrarsamhæfishluta og skilfleti skuli semja evrópskar forskriftir, að meðtöldum evrópskum stöðlum, sem eru nauðsynlegar til að ná fram rekstrarsamhæfi innan samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins með hliðsjón af grunnkröfunum;
- f) tilgreina, í hverju einstöku tilviki, hverja aðferðareininganna sem skilgreindar eru í ákvörðun 93/465/EBE eða, þar sem við á, hvaða tilteknu málsmeðferð skuli nota til að meta annaðhvort

samræmi rekstrarsamhæfishlutanna eða það hve nothæfir þeir eru, sem og EB-sannpröfun undirkerfanna.

4. Tækniforskriftirnar um rekstrarsamhæfi eru engin hindrun fyrir ákvarðanir aðildarríkjanna um notkun nýrra eða endurbættra grunnvirkja sem ætluð eru öðrum lestum.

5. Ef farið er að öllum tækniforskriftunum um rekstrarsamhæfi verður mögulegt að koma á samevrópsku háhraðajárnbrautakerfi sem viðheldur, eftir atvikum, samhæfi járnbrautakerfisins sem fyrir er í hverju aðildarríki.

6. gr.

1. Að beiðni framkvæmdastjórnarinnar semur sameiginlega fulltrúaráðið drög að tækniforskriftum um rekstrarsamhæfi, sem fastsetja skal í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 21. gr. Tækniforskriftir um rekstrarsamhæfi eru samþykktar og endurskoðaðar með sömu málsmeðferð. Framkvæmdastjórnin birtir þær í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

2. Sameiginlega fulltrúaráðið sér um að undirbúa endurskoðun og endurbætur á tækniforskriftum um rekstrarsamhæfi og að koma tilmælum til nefndarinnar sem um getur í 21. gr. með tilliti til tæknipróunar eða breytinga á kröfum samfélagsins.

3. Við undirbúning, samþykkt og endurskoðun tækniforskrifta um rekstrarsamhæfi skal taka tillit til áætlaðs kostnaðar við þær tæknilausnir sem nota má við að uppfylla þær, með það fyrir augum að finna og framkvæma hagkvæmstu lausnirnar. Í því augnamiði lætur sameiginlega fulltrúaráðið mat á áætluðum kostnaði og ávinningi við þessar tæknilausnir fyrir alla hlutaðeigandi atvinnurekendur og umboðsmenn fylgja hverjum drögum að tækniforskriftum um rekstrarsamhæfi.

4. Sameiginlega fulltrúaráðið gefur nefndinni reglulega upplýsingar um undirbúningsvinnuna við gerð tækniforskriftanna um rekstrarsamhæfi. Nefndinni er heimilt að veita fulltrúaráðinu gagnleg tilmæli og umboð að því er varðar hönnun tækniforskriftanna um rekstrarsamhæfi á grundvelli grunnkrafanna og að því er varðar kostnaðarmat.

5. Þegar tækniforskrift um rekstrarsamhæfi er samþykkt skal ákveða daginn sem hún öðlast gildi í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 21. gr.

6. Sameiginlega fulltrúaráðið þarf að starfa á opinn og gagnsæjan hátt í samræmi við almennar stöðlunaraðferðir bandalagsins.

7. gr.

Aðildarríki er heimilt að beita ekki tilteknum tækniforskriftum um rekstrarsamhæfi, þar á meðal þeim sem varða járnbrautarvagna, í tilvikum og við aðstæður sem hér segir:

- a) þegar um ræðir verkefni þar sem lögð eru ný spor eða eldri sporum breytt fyrir háhraðalestir og verkefnið er komið langt á veg þegar viðkomandi tækniforskriftir um rekstrarsamhæfi eru birtar.

Hlutaðeigandi aðildarríki tilkynnir framkvæmdastjórninni fyrirfram um áætlaða undanþágu og á hvaða stigi verkefnið er og sendir henni skjalamöppu þar sem lýst er þeim tækniforskriftum um rekstrarsamhæfi eða hlutum slíkra forskrifa sem það óskar eftir að gildi ekki, ákvæðum sem það ætlar að beita við framkvæmd verkefnisins til að stuðla að endanlegu rekstrarsamhæfi þess, og þeim tæknilegu, stjórnsýslulegu eða efnahagslegu ástæðum sem réttlæta undanþáguna;

- b) þegar um ræðir verkefni þar sem eldri sporum er breytt fyrir háhraðalestir og þar sem hleðslusnið, sporviðd eða bil milli teina er annað en á meginhluta evrópska járnbrautanetsins og sporið er ekki beintengt háhraðaneti annars aðildarríkis sem er hluti af samevrópska háhraðajárnbrautanetinu.

Hlutaðeigandi aðildarríki tilkynnir framkvæmdastjórninni fyrirfram um áætlaða undanþágu og sendir henni skjalamöppu þar sem lýst er þeim tækniforskriftum um rekstrarsamhæfi eða hlutum slíkra forskrifa er varða þær efnislegu færirbreytur sem um getur í fyrri undirgreininni og það óskar eftir að gildi ekki, ákvæðum sem það ætlar að beita við framkvæmd verkefnisins til að stuðla að endanlegu rekstrarsamhæfi þess, þeim bráðabirgðaráðstöfunum sem það hyggst beita til að tryggja samhæfi í notkun og þeim tæknilegu, stjórnsýslulegu eða efnahagslegu ástæðum sem réttlæta undanþáguna;

- c) þegar um ræðir verkefni þar sem lögð eru ný spor eða eldri spor endurbætt fyrir háhraðalestir á yfirráðasvæði hlutaðeigandi aðildarríkis og þar sem járnbrautanet þess er ekki tengt háhraðajárnbrautaneti annarra hluta bandalagsins eða haf skilur netin.

Hlutaðeigandi aðildarríki tilkynnir framkvæmdastjórninni um fyrirhugaða undanþágu og sendir henni skjalamöppu þar sem fram koma upplýsingarnar sem um getur í síðari undirgrein b-liðar;

- d) þegar um ræðir verkefni þar sem eldri spor eru endurbætt fyrir háhraðalestir og beiting þessara tækniforskrifa um rekstrarsamhæfi stefnir framtíð verkefnisins í fjárhagslega tvísýnu.

Hlutaðeigandi aðildarríki tilkynnir framkvæmdastjórninni fyrirfram um áætlaða undanþágu og sendir henni skjalamöppu þar sem lýst er þeim tækniforskriftum um rekstrarsamhæfi eða hlutum slíkra forskrifa sem það óskar eftir að gildi ekki. Framkvæmdastjórnin kannar réttmæti þeirra ráðstafana sem aðildarríkið ihugar og tekur ákvörðun í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 21. gr.

III. KAFLI

Rekstrarsamhæfishlutar

8. gr.

Aðildarríkin gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að rekstrarsamhæfishlutar:

- séu því aðeins markaðssettir að þeir leyfi að rekstrarsamhæfi verði komið á innan samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins og samrýmist um leið grunnkröfunum,
- séu notaðir á því notkunarviði sem til er ætlast og settir upp og þeim viðhaldið á viðeigandi hátt.

Þessi ákvæði koma ekki í veg fyrir að þessir hlutar séu markaðssettir til annarra nota eða að þeir séu notaðir í venjuleg járnbrautarspor.

9. gr.

Aðildarríkjunum er óheimilt að banna, takmarka eða koma í veg fyrir markaðssetningu rekstrarsamhæfishluta til nota í samevrópska háhraðajárnbrautakerfið á yfirráðasvæði sínu og á grundvelli þessarar tilskipunar ef þeir samrýmast ákvæðum tilskipunarinnar.

10. gr.

1. Aðildarríkin skulu líta svo á að þeir rekstrarsamhæfishlutar sem fylgir EB-yfirlýsing um samræmi eða nothæfi, sem er nánar lýst í IV. viðauka, samrýmist þeim grunnkröfum þessarar tilskipunar sem um þá gilda.

2. Ákvarða skal hvort tiltekinn rekstrarsamhæfishluti samrýmist þeim grunnkröfum sem um hann gilda á grundvelli viðeigandi evrópskra forskrifa, séu þær fyrir hendi.

3. Tilvísanir í evrópskar forskriftir eru birtar í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

4. Aðildarríkin birta tilvísanir í landsstaðla sem eru til framkvæmdar evrópskum stöðlum.

5. Ef engar evrópskar forskriftir eru fyrir hendi, og með fyrirvara um ákvæði 5. mgr. 20. gr., skulu aðildarríkin tilkynna hinum aðildarríkjunum og framkvæmdastjórninni hvaða staðlar og tækniforskriftir eru notaðar til að framfylgja grunnkröfunum.

11. gr.

Ef aðildarríki eða framkvæmdastjórninni virðist evrópsku forskriftirnar ekki standast grunnkröfunar er heimilt að ákveða að draga til baka hlutaðeigandi forskriftir að hluta eða í heild, eða breytingar á þeim, úr þeim birtu skjölum sem þær koma fram í, í

samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 21. gr. og, ef um evrópska staðla er að ræða, að höfðu samráði við nefndina sem komið var á fót með tilskipun ráðsins 83/189/EBE frá 28. mars 1983 sem setur reglur um tilhögun upplýsingaskipta vegna tæknilegra staðla og reglugerða ⁽¹⁾.

12. gr.

1. Ef aðildarríki staðfestir að líklegt sé að rekstrar-samhæfisluti, sem EB-samræmisýfirlýsing eða yfirlýsing um nothæfi nær yfir og settur hefur verið á markað, standist ekki grunnkröfur þegar hann er notaður eins og til er ætlast, þá ber því ríki að gera allar þær ráðstafanir sem með þarf til að takmarka notkunarsvið hans, banna notkun hans eða taka hann af markaðinum. Aðildarríkið skal tafarlaust tilkynna framkvæmdastjórninni til hvaða ráða hefur verið gripið og gefa upp ástæðurnar fyrir ákvörðun sinni, og skal þar meðal annars koma fram hvort ástæðan er:

- að hlutinn standist ekki grunnkröfurnar,
- að evrópsku forskriftunum sé beitt á rangan hátt þegar vísað er til þeirra,
- að evrópsku forskriftirnar séu ekki fullnægjandi.

2. Framkvæmdastjórnin hefur samráð við málsaðila eins fljótt og auðið er. Ef framkvæmdastjórnin kemst í kjölfar þess að þeirri niðurstöðu að ráðstafanirnar eigi rétt á sér, þá tilkynnir hún það þegar í stað aðildarríkinu sem hafði frumkvæði að ráðstöfununum svo og hinum aðildarríkjunum. Ef framkvæmdastjórnin kemst að þeirri niðurstöðu, að höfðu samráði við málsaðila, að ráðstafanirnar eigi ekki rétt á sér tilkynnir hún það þegar í stað aðildarríkinu sem hafði frumkvæði að ráðstöfununum svo og framleiðanda eða viðurkenndum fulltrúa hans sem hefur staðfestu innan bandalagsins. Ef gloppa í evrópsku forskriftunum réttlætir ákvörðunina sem um getur í 1. mgr. gildir málsmeðferðin sem mælt er fyrir um í 11. gr.

3. Ef rekstrarsamhæfisluti sem EB-samræmisýfirlýsing fylgir reynist ekki vera í samræmi við forskriftir, ber lögbæru aðildarríki að gera viðeigandi ráðstafanir gegn þeim sem útbjó yfirlýsinguna og tilkynna framkvæmdastjórninni og hinum aðildarríkjunum um það.

4. Framkvæmdastjórnin skal sjá til þess að aðildarríkin fái upplýsingar um framgang og niðurstöður fyrrnefndrar málsmeðferðar.

13. gr.

1. Framleiðandinn eða viðurkenndur fulltrúi hans, sem hefur staðfestu innan bandalagsins, þarf að beita ákvæðum tækniforskriftanna um rekstrarsamhæfi sem gilda um tiltekinn rekstrarsamhæfisluta til að geta samið EB-yfirlýsingu um samræmi eða nothæfi vegna hans.

2. Ef tækniforskriftir um rekstrarsamhæfi krefjast þess, metur tilkynnti aðilinn, sem framleiðandi eða viðurkenndur fulltrúi hans, með staðfestu innan bandalagsins, skila umsókn til, hvort rekstrarsamhæfisluti er í samræmi og nothæfur.

3. Ef aðrar tilskipanir bandalagsins, sem fjalla um aðra þætti, ná yfir rekstrarsamhæfisluta þarf að koma fram í EB-yfirlýsingu um samræmi eða nothæfi að rekstrarsamhæfislutarnir standist einnig kröfur þeirra tilskipana.

4. Ef hvorki framleiðandi né viðurkenndur fulltrúi hans, sem hefur staðfestu innan bandalagsins, rækir þær skyldur sem um getur í 1., 2. og 3. mgr., falla þær á hvern þann sem markaðssetur rekstrarsamhæfislutann. Að því er varðar þessa tilskipun hvíla sömu skyldur á hverjum þeim sem setur saman rekstrarsamhæfisluta eða hluta þeirra af ýmsum uppruna eða framleiðir rekstrarsamhæfislutana til eigin nota.

5. Með fyrirvara um ákvæði 12. gr. gildir eftirfarandi:

- a) komist aðildarríki að því að EB-samræmisýfirlýsing sé ekki rétt samin skal þess krafist að framleiðandinn eða viðurkenndur fulltrúi hans, sem hefur staðfestu innan bandalagsins, sjái til þess að samræmi rekstrarsamhæfislutans verði tryggt og látið verði af brotinu með þeim skilyrðum sem viðkomandi aðildarríki setur;
- b) ef samræmi er enn ekki komið á skal aðildarríkið gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að takmarka eða banna markaðssetningu hlutaðeigandi rekstrarsamhæfisluta eða til að tryggja að hann verði tekinn af markaðinum í samræmi við málsmeðferðarreglurnar sem kveðið er á um í 12. gr.

IV. KAFLI

Undirkerfi

14. gr.

Hvert aðildarríki skal heimila að tekin verði í notkun þau undirkerfi í formi mannvirkja sem eru hluti af samevrópska háhraðajárnbrautakerfinu og sem staðsett eru á yfirráðasvæði þess eða rekin af járnbrautarfyrirtækjum sem þar hafa staðfestu.

Í þessum tilgangi skulu aðildarríkin gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að því aðeins megi taka fyrrnefnd undirkerfi í notkun að þau séu hönnuð, smíðuð og uppsett og/eða rekin á þann hátt að það komi ekki í veg fyrir að þau standist þær grunnkröfur sem til þeirra verða gerðar þegar þau tengjast samevrópska háhraðajárnbrautakerfinu.

15. gr.

Með fyrirvara um ákvæði 19. gr. er aðildarríkjunum óheimilt að banna, takmarka eða torvelða að undirkerfi í formi mannvirkja, sem eru hluti af samevrópska háhraðajárnbrautakerfinu og fullnægja grunnkröfunum, verði smíðuð, tekin í notkun og rekin á yfirráðasvæði sínu, á grundvelli þessarar tilskipunar.

⁽¹⁾ Stjótt. EB nr. L 109, 26. 4. 1983, bls. 8. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögunum frá 1994.

16. gr.

1. Aðildarríkjnum ber að líta svo á að undirkerfi í formi mannvirkja, sem eru hluti af samevrópska háhraðajárnbrautanetinu og sem EB-sannprófunaryfirlýsing er til um, uppfylli kröfuna um rekstrarsamhæfi og standist þær grunnkröfur sem til þeirra eru gerðar.

2. Við sannprófun á rekstrarsamhæfi undirkerfis í formi mannvirkja, sem er hluti af samevrópska háhraðajárnbrautakerfinu, og því hvort það stenst þær grunnkröfur sem til þess eru gerðar skal vísa til tækniforskrifta um rekstrarsamhæfi, séu þær til.

3. Séu tækniforskriftir um rekstrarsamhæfi ekki til sendir aðildarríkið hinum aðildarríkjnum og framkvæmdastjórninni lista yfir þær tæknireglur sem notaðar eru til að meta hvort grunnkröfum er fullnægt.

17. gr.

Komi í ljós að tækniforskriftirnar um rekstrarsamhæfi uppfylla grunnkröfurnar ekki til fulls má hafa samráð við nefndina sem um getur í 21. gr., að beiðni aðildarríkis eða frumkvæði framkvæmdastjórnarinnar.

18. gr.

1. Til að semja megi EB-sannprófunaryfirlýsingu, ber samningsyfirvaldi eða fulltrúa þess að fá tilkynntan aðila til að meta sérstaklega EB-skoðunaraðferðina.

2. Starfsemi tilkynnta aðilans sem ber ábyrgð á EB-sannprófun undirkerfis hefst á hönnunarstiginu og nær yfir allan framleiðslutímamann fram að gerðarviðurkenningunni sem fengin er áður en undirkerfið er tekið í notkun.

3. Tilkynnti aðilinn ber ábyrgð á því að taka saman tæknimöppu sem þarf að fylgja EB-sannprófunaryfirlýsingunni. Í tæknimöppunni þurfa að vera öll nauðsynleg skjöl sem tengjast eiginleikum undirkerfisins og, ef við á, öll skjöl sem votta samræmi rekstrarsamhæfishlutanna. Í henni þurfa einnig að vera allar upplýsingar sem skipta máli varðandi skilyrði og takmarkanir á notkun og fyrirmæli um viðhaldsþjónustu, stöðugt eða reglubundið eftirlit, stillingu og viðhald.

19. gr.

1. Komist aðildarríki að því að undirkerfi í formi mannvirkis, sem EB-sannprófunaryfirlýsingin ásamt tæknimöppunni ná til, samrýmist ekki fyllilega þessari tilskipun, einkum og sér í lagi grunnkröfunum, þá getur það farið fram á að gerðar verði viðbótarathuganir.

2. Aðildarríkið, sem setur fram slíka málaleitan, skal tilkynna framkvæmdastjórninni þegar í stað um þær viðbótarathuganir sem farið er fram á og gefur upp ástæður þeirra. Framkvæmdastjórnin hefur þegar í stað málsmeðferðina sem kveðið er á um í 2. mgr. 21. gr.

V. KAFLI**Tilkynntir aðilar****20. gr.**

1. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni og hinum aðildarríkjnum hvaða aðilar skuli annast framkvæmd matsins á samræmi eða nothæfi sem um getur í 13. gr. og skoðunina sem um getur í 18. gr. og gefa upp valdsvið hvers aðila.

Framkvæmdastjórnin úthlutar þeim kenninúmerum. Hún birtir skrá yfir aðilana, kenninúmer þeirra og verkefnið sem þeim eru falin í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna* og tryggir að skráin sé uppfærð.

2. Aðildarríkin skulu taka mið af skilyrðunum sem kveðið er á um í VII. viðauka við mat á aðilum sem á að tilkynna. Aðilar sem standast matsskilyrðin sem kveðið er á um í viðeigandi Evrópustöðlum teljast fullnægja fyrirnefndum skilyrðum.

3. Aðildarríki skal afturkalla samþykki sitt á aðila sem uppfyllir ekki lengur skilyrðin sem um getur í VII. viðauka. Það skal tilkynna framkvæmdastjórninni og hinum aðildarríkjnum þegar í stað um þetta.

4. Ef aðildarríki eða framkvæmdastjórnin telja að aðili sem annað aðildarríki hefur tilkynnt uppfylli ekki lengur viðeigandi skilyrði skal vísa málinu til nefndarinnar sem kveðið er á um í 21. gr., en hún skilar álitinu innan þriggja mánaða. Í ljósi nefndarálitsins tilkynnir framkvæmdastjórnin aðildarríkinu allar þær breytingar sem gera þarf ef tilkynnti aðilinn á að halda stöðu sinni.

5. Samræming tilkynntu aðilanna skal eftir atvikum fara fram í samræmi við 4. mgr. 21. gr.

VI. KAFLI**Nefndin****21. gr.**

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar sem skipuð er fulltrúum aðildarríkjanna undir formennsku fulltrúa framkvæmdastjórnarinnar.

2. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar leggur fyrir nefndina drög að þeim ráðstöfunum sem gera skal. Nefndin skilar álitinu sínu á drögnum fyrir þau tímamörk sem formaðurinn setur eftir því hversu brýnt málið er. Álitinu skal samþykkt með þeim meirihluta sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 148. gr. sáttmálans þegar um er að ræða ákvarðanir sem ráðið á að samþykkja samkvæmt tillögu framkvæmdastjórnarinnar. Atkvæði fulltrúa aðildarríkjanna í nefndinni vega eins og mælt er fyrir um í þeirri grein. Formaður greiðir ekki atkvæði.

Framkvæmdastjórnin skal samþykkja fyrirhugaðar ráðstafanir séu þær í samræmi við álit nefndarinnar.

23. gr.

Séu þessar ráðstafanir hins vegar ekki í samræmi við álit nefndarinnar eða ef engu áli er skilað leggur framkvæmdastjórnin tafarlaust fyrir ráðið tillögu um ráðstafanir sem gripið skal til. Ráðið tekur ákvörðun með auknum meirihluta.

1. Aðildarríkin skulu breyta lögum sínum og stjórnsýslu-fyrirmælum og samþykkja þau, þannig að leyfð sé notkun rekstrarsamhæfisluta og að tekin séu í notkun og rekin undirkerfi sem eru í samræmi við þessa tilskipun, eigi síðar en 30 mánuðum eftir að tilskipun þessi öðlast gildi. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Ef ráðið hefur ekki tekið ákvörðun þremur mánuðum eftir að málinu er vísað til þess, samþykkir framkvæmdastjórnin fyrirhugaðar ráðstafanir, nema einfaldur meirihluti ráðsins hafi mælt gegn þeim.

2. Þegar aðildarríkin samþykkja ákvæðin sem um getur í 1. mgr. skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þau eru birt opinberlega. Aðildarríkin setja reglur um slíka tilvísun.

3. Nefndin getur rætt hvert það mál sem tengist rekstrarsamhæfi samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins.

24. gr.

4. Ef nauðsyn krefur getur nefndin komið á fót starfshópum sér til aðstoðar, einkum með tilliti til þess að samhæfa starfsemi tilkynntu aðilanna.

Á tveggja ára fresti gefur framkvæmdastjórnin Evrópuþinginu og ráðinu skýrslu um þær framfarir sem orðið hafa í rekstrarsamhæfi samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins.

5. Koma skal nefndinni á fót jafnskjótt og þessi tilskipun öðlast gildi.

25. gr.

VII. KAFLI

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta og fyrsta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

Lokaákvæði

26. gr.

22. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Færa skal haldgóð rök fyrir öllum ákvörðunum sem teknar eru á grundvelli þessarar tilskipunar varðandi mat á samræmi rekstrarsamhæfisluta eða nothæfi þeirra, athuganir á undirkerfum sem eru hlutar samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins og hverja þá ákvörðun sem tekin er á grundvelli 11., 12., 17. og 19. gr. Ákvörðunin skal án tafar tilkynnt hlutaðeigandi aðila og honum um leið kynnt þau lagaúrræði sem hann getur nýtt sér samkvæmt gildandi lögum í viðkomandi aðildarríki og sá frestur sem hann hefur til þess.

Gjört í Brussel 23. júlí 1996.

Fyrir hönd ráðsins,

I. YATES

forseti.

I. VIÐAUKI

SAMEVRÓPSKA HÁHRAÐAJÁRNBRAUTAKERFIÐ

1. Grunnvirki

- a) Grunnvirki samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins eru grunnvirki samevrópska flutningsnetsins eins og það er skilgreint miðað við viðmiðunarreglurnar sem um getur í 129. gr. c í sáttmálanum:

- sem eru sérstaklega byggð fyrir háhraðaumferð,
- sem eru sérstaklega endurbætt fyrir háhraðaumferð.

Til þeirra má telja tengispor, einkum þau sem tengja ný spor eða spor sem hafa verið endurbætt fyrir háhraðaumferð við járnbrautarstöðvar inni í bæjum, þar sem miða verður hraða við aðstæður á staðnum.

- b) Háhraðasporin eru:

- sérstaklega byggð háhraðaspor þar sem gert er ráð fyrir hraða sem nemur 250 km/klst. eða meira,
- sérstaklega endurbætt háhraðaspor þar sem gert er ráð fyrir hraða sem nemur um það bil 200 km/klst.,
- sérstaklega endurbætt háhraðaspor sem hafa sérstök einkenni sem stafa af hömlum sem staðhættir setja, vegna hæðarmunar í landslagi eða skipulags bæja, og þar sem laga þarf hraða að hverju tilviki.

2. Járnbrautarvagnar

Hanna skal háþróaðar háhraðalestir þannig að öruggur og ótruflaður akstur sé tryggður:

- á hraða sem nemur minnst 250 km/klst. á sporum sem eru sérstaklega byggð fyrir háhraðaumferð, en þar sem aðstæður leyfa skal hraði sem nemur meira en 300 km/klst. vera mögulegur,
- á hraða sem nemur um það bil 200 km/klst. á eldri sporum sem hafa verið eða verða sérstaklega endurbætt,
- á sem mestum hraða á öðrum sporum.

3. Samhæfi grunnvirkja og járnbrautarvagna

Mjög mikið samhæfi eiginleika grunnvirkja tengivirkja og járnbrautarvagna er skilyrði fyrir rekstri háhraðalesta. Afköst, öryggi, gæði þjónustu og kostnaður er allt háð þessu samhæfi.

II. VIÐAUKI

UNDIRKERFI

1. Í þessari tilskipun er kerfinu sem myndar samevrópska háhraðajárnbrautakerfið skipt niður í eftirfarandi undirkerfi:

1.1. svið sem varða mannvirki:

- grunnvirki
- rafveitubúnaður
- stjórnubúnaður og merki
- járnbrautarvagnar;

1.2. svið sem varða rekstur:

- viðhald
- umhverfi
- starfræksla
- notendur.

2. Fyrir hvert undirkerfi er listinn yfir þætti sem varða rekstrarsamhæfi gefinn upp í beiðninni til sameiginlega fulltrúaráðsins um samningu draga að tækniforskriftum um rekstrarsamhæfi.

Samkvæmt ákvæðum 1. mgr. 6. gr. skal ákveða fyrrnefnda beiðni í samræmi við málsmeðferðina í 2. mgr. 21. gr.

Ef með þarf gefur sameiginlega fulltrúaráðið í beiðninni nánari upplýsingar um listann yfir þætti sem varða rekstrarsamhæfi, í samræmi við ákvæði e-liðar 3. mgr. 5. gr.

3. Í skilningi b-liðar 3. mgr. 5. gr. ber að líta á eftirtaldar færðbreytur sem grunnfærðbreytur með tilliti til þess að ná fram rekstrarsamhæfi:

GRUNNFÆRIBREYTUR

- Lágmarksvídd grunnvirkja
- Lágmarksbogferill
- Sporvídd
- Hámarksálag á spor
- Lágmarkslengd brautarpalla
- Hæð brautarpalla
- Spenna aflgjafa
- Umfang ökuleiðara
- ERTMS-eiginleikar(*)
- Áspungi
- Hámarkslengd lesta
- Vídd járnbrautarvagna
- Lágmarkshemlunareiginleikar
- Mörk rafmagnseiginleika járnbrautarvagna
- Mörk vélrænna eiginleika járnbrautarvagna
- Rekstrareiginleikar sem tengjast öryggi lesta
- Mörk eiginleika sem tengjast utanaðkomandi hávaða
- Mörk eiginleika sem tengjast utanaðkomandi titringi
- Mörk eiginleika sem tengjast utanaðkomandi rafsegultruflunum
- Mörk eiginleika sem tengjast innihávaða
- Mörk eiginleika sem tengjast loftræstingu
- Eiginleikar sem tengjast flutningi hreyfihlaðra.

(*) Evrópska stjórnunarkerfið fyrir járnbrautaumferð.

III. VIÐAUKI

GRUNNKRÖFUR

1. Almennar kröfur

1.1. Öryggi

1.1.1. Hönnun, smíði eða samsetning, viðhald og eftirlit með hlutum sem varða öryggi, einkum hlutum sem varða hreyfingu lestar, skal vera með því móti að tryggt sé öryggi sem samræmist þeim markmiðum sem sett hafa verið fyrir netið, einnig við tilgreindar bilanir.

1.1.2. Þær færðbreytur sem varða snertingu hjóla og teina verða að uppfylla þær kröfur um stöðugleika sem eru nauðsynlegar til að tryggja öruggan akstur við leyfilegan hámarkshraða.

1.1.3. Íhlutarnir sem notaðir eru verða að standast alla eðlilega spennu og tilgreinda óeðlilega spennu allan þann tíma sem þeir eru í notkun. Nauðsynlegt er að takmarka með viðeigandi ráðstöfunum áhrif bilana á öryggisatriði.

1.1.4. Hanna skal föst mannvirki og járnbrautarvagna og velja efni með tilliti til þess að takmarka myndun, útbreiðslu og áhrif elds og reyks í eldsvoða.

1.1.5. Hönnun búnaðar sem notendur eiga að meðhöndla skal vera með því móti að fyrirsjáanleg notkun hans sem ekki samrýmist meðfylgjandi leiðbeiningum stefni öryggi notenda ekki í hættu.

1.2. Áreiðanleiki og aðgengi

Eftirlit með og viðhald á föstum og hreyfanlegum íhlutum sem koma við sögu við akstur lesta skal skipuleggja og framkvæma með þeim hætti og nógu oft til að íhlutarnir séu starfhæfir við tilgreind skilyrði.

1.3. Heilbrigði

1.3.1. Óheimilt er að nota í lestum og járnbrautargrunnvirkjum efni sem líklegt er, sökum þess hvernig þau eru notuð, að hafi í för með sér heilsufarshættu fyrir fólk sem hefur aðgang að þeim.

1.3.2. Slík efni skal velja, meðhöndla og nota þannig að losun skaðlegs eða hættulegs reyks eða lofttegunda sé takmörkuð, einkum við eldsvoða.

1.4. Umhverfisvernd

1.4.1. Nauðsynlegt er að meta áhrif stofnunar og rekstrar samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins á umhverfið og taka tillit til þeirra áhrifa við hönnun kerfisins í samræmi við gildandi ákvæði bandalagsins.

1.4.2. Efni sem notuð eru í lestum og grunnvirkjum skulu vera þannig að ekki verði losun á reyk eða lofttegundum sem eru skaðlegar eða hættulegar umhverfinu, einkum við eldsvoða.

1.4.3. Nauðsynlegt er að hanna og smíða járnbrautarvagna og orkuveitukerfi þannig að þau séu samhæf að því er varðar rafsegulsvið við mannvirki, búnað og opinber net eða einkanet sem þau kynnu að trufla.

1.5. Tæknilegt samhæfi

Tæknilegir eiginleikar grunnvirkja og fastra mannvirkja verða að vera samhæfir innbyrðis og við lestir sem á að nota í samevrópska háhraðajárnbrautakerfinu.

Ef erfitt reynist að halda fyrrnefndum eiginleikum á tilteknum hlutum netsins, er leyfilegt að nota bráðabirgðalausnir sem tryggja samhæfi í framtíðinni.

2. Sérstakar kröfur sem gilda fyrir einstök undirkerfi

2.1. Grunnvirki

2.1.1. Öryggi

Nauðsynlegt er að gera viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir aðgang að mannvirkjum við spor sem ekið er um á miklum hraða, eða að óviðkomandi komist inn í þau.

Gera þarf ráðstafanir sem takmarka hættu fyrir fólk, einkum á stöðvum sem lestir aka framhjá á miklum hraða.

Grunnvirki sem almenningur hefur aðgang að þarf að hanna og byggja með þeim hætti að heilsufarshætta fyrir fólk sé takmörkuð (að því er varðar stöðugleika, eld, aðgang, rýmingu, brautarpalla o.s.frv.).

Setja þarf viðeigandi ákvæði þar sem tekið er tillit til sérstakra öryggisaðstæðna í mjög löngum göngum.

2.2. Orka

2.2.1. Öryggi

Rekstur orkuveitukerfa má hvorki skerða öryggi háhraðalesta né fólks (notenda, starfslíðs, þeirra sem búa við sporið og þriðju aðila).

2.2.2. Umhverfisvernd

Starfsemi orkuveitukerfa má ekki hafa meiri áhrif á umhverfið en tilgreind mörk segja til um.

2.2.3. Tæknilegtsamhæfi

Nauðsynlegt er að rafveitukerfið sem notað er í samevrópska háhraðajárnbrautakerfinu:

- geri lestum kleift að ná tilgreindum afköstum,
- sé samhæft við strauminntök lestanna.

2.3. Stjórnbúnaður og merki

2.3.1. Öryggi

Stjórnbúnaður og merkjabúnaður sem notað er í samevrópska háhraðajárnbrautakerfinu skal gera lestum kleift að aka með öryggi sem samsvarar markmiðunum sem stefnt er að fyrir netið.

2.3.2. Tæknilegtsamhæfi

Öll ný grunnvirki og járnbrautarvagnar sem eru framleidd eða þróuð eftir að samhæfur stjórnþúnaður og merkjabúnaður er samþykktur skulu sérsniðin að notkun fyrrnefnds þúnaðar.

Stjórn- og merkjabúnaðinn sem settur er upp inni í klefa lestarstjóra þarf að vera hægt að nota á eðlilegan hátt í öllu samevrópska háhraðajárnbrautakerfinu við tilgreindar aðstæður.

2.4. *Járnbrautarvagnar*

2.4.1. Öryggi

Hanna þarf járnbrautarvagna og tengingar milli þeirra þannig að farþega- og ökkulefar séu varðir ef lestin lendir í árekstri eða fer af sporinu.

Rafbúnaður má ekki skerða öryggi eða starfsemi stjórn- og merkjabúnaðar.

Hemlunartækni og álagið sem af henni hlýst þarf að vera samhæft við hönnun spora, tæknilegra mannvirkja og merkjakerfa.

Gera þarf ráðstafanir til að koma í veg fyrir aðgang að hlutum sem rafspenna er á til að öryggi fólks sé ekki stefnt í voða.

Fyrir hendi þarf að vera búnaður sem gerir farþegum kleift að vekja athygli lestarstjóra á hættu og öðru starfsliði að komast í samband við hann.

Á ytri dyrum skal vera lokunarbúnaður sem tryggir öryggi farþega.

Neyðarútgangar þurfa að vera fyrir hendi og skulu þeir merktir.

Setja þarf viðeigandi ákvæði þar sem tekið er tillit til sérstakra öryggisaðstæðna í mjög löngum göngum.

Ófrávikjanleg krafa er að í lestum sé nægilega öflug og endingargóð neyðarlýsing.

Í lestum skal vera kallkerfi sem gerir starfsliði í lestinni og í stjórnstöðvum utan hennar kleift að tala til farþega.

2.4.2. Áreiðanleiki og aðgengi

Hönnun nauðsynlegasta hjóla-, dráttar-, hemlunar- og stjórnþúnaðar þarf að vera með þeim hætti að lestin geti ekið áfram við tilgreint bilanaástand án þess að það komi niður á þeim þúnaði sem enn er virkur.

2.4.3. Tæknilegt samhæfi

Rafbúnaðurinn þarf að vera samhæfur við starfsemi stjórn- og merkjabúnaðar.

Eiginleikar strauminntaka þurfa að vera þannig að lestirnar geti ekið með þeim orkugjafakerfum sem notuð eru í samevrópska háhraðajárnbrautakerfinu.

Eiginleikar járnbrautarvagna þurfa að vera þannig að þeir geti ekið eftir öllum sporum sem þeir eiga að aka eftir.

2.5. *Viðhald*

2.5.1. Heilbrigði

Tæknibúnaður og aðferðir sem notaðar eru á viðhaldsverkstæðum mega ekki vera hættulegar heilbrigði manna.

2.5.2. Umhverfisvernd

Tæknibúnaður og aðferðir sem notaðar eru á viðhaldsverkstæðum mega ekki hafa meiri áhrif á umhverfið en leyfileg mörk segja til um.

2.5.3. T æ k n i l e g t s a m h æ f i

Viðhaldsaðstaða á háhraðajárnbrautum þarf að vera með þeim hætti að hægt sé að sinna málum er varða öryggi, hreinlæti og þægindi í öllum lestum sem aðstaðan er hönnuð fyrir.

2.6. Umhverfi

2.6.1. Heilbrigði

Rekstur samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins skal fara fram innan lögboðinna hljóðmengunarmarka.

2.6.2. Umhverfisvernd

Rekstur samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins má ekki valda meiri titringi í jörð en svo að viðunandi sé fyrir næsta nágrenni grunnvirkjana og hvers kyns starfsemi sem þar fer fram og er eðlilega viðhaldið.

2.7. Rekstur

2.7.1. Öryggi

Samræming rekstrarreglna netsins og menntun og hæfi lestarstjóra og annars starfslíðs í lestunum þarf að vera með þeim hætti að það tryggi öruggan alþjóðlegan rekstur.

Viðhald og tíðni þess, þjálfun, menntun og hæfi viðhaldsmanna og gæðatryggingarkerfið á viðhaldsstöðvum hlutaðeigandi fyrirtækja skulu vera með þeim hætti að öryggi sé vel tryggt.

2.7.2. Áreiðanleiki og aðgengi

Viðhald og tíðni þess, þjálfun, menntun og hæfi viðhaldsmanna og gæðatryggingarkerfið á viðhaldsstöðvum hlutaðeigandi fyrirtækja skulu vera með þeim hætti að öryggi og aðgengi sé vel tryggt.

2.7.3. T æ k n i l e g t s a m h æ f i

Samræming rekstrarreglna netsins og menntun og hæfi lestarstjóra, annars starfsfólks í lestunum og umferðarstjóra þarf að vera með þeim hætti að það tryggi skilvirkan rekstur samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins.

IV. VIÐAUKI

REKSTRARSAMHÆFISHLUTAR

EB-yfirlýsing um:

- **samræmi**
- **nothæfi**

1. *Rekstrarsamhæfishlutar*

EB-yfirlýsingin gildir um þá rekstrarsamhæfishluta sem við koma rekstrarsamhæfi samevrópska háhraðajárnbrautakerfisins, eins og um getur í 3. gr. Þessir rekstrarsamhæfishlutar geta verið:

1.1. Fjölnýtir hlutar

Hér er um að ræða hluta sem ekki eru sérstaklega ætlaðir til nota í járnbrautakerfum og sem nota má á öðrum sviðum eins og þeir koma fyrir.

1.2. Fjölnýtir hlutar með sérstaka eiginleika

Hér er um að ræða fjölnýta hluta sem í sjálfum sér eru ekki sérstaklega ætlaðir til nota í járnbrautakerfum, en sem þurfa að hafa sérstaka afkastagetu þegar þeir eru notaðir í tengslum við járnbrautir.

1.3. Sérstakir hlutar

Hér er um að ræða hluta sem eru sérstaklega ætlaðir til nota í járnbrautum.

2. *Gildissvið*

EB-yfirlýsingin nær til:

- annaðhvort mats eins eða fleiri tilkynnta aðila á samræmi rekstrarsamhæfishluta við tækniforskriftir sem um hann gilda, þegar hann er skoðaður einn og sér,
- eða mats/dóms eins eða fleiri tilkynnta aðila á nothæfi rekstrarsamhæfishluta, þegar hann er skoðaður sem hluti járnbrautakerfis, einkum þegar um ræðir skilfleti; við matið/dóminn skal tekið tillit til þeirra tækniforskrifta sem athuga þarf, einkum þeirra sem lúta að notkun.

Verklag við mat sem tilkynntu aðilarnir beita á hönnunar- og framleiðslustigum byggist á aðferðareiningunum sem skilgreindar eru í ákvörðun 93/465/EBE, í samræmi við skilyrðin sem um getur í tækniforskriftunum um rekstrarsamhæfi.

3. *Innihald EB-yfirlýsingarinnar*

EB-yfirlýsingin um samræmi eða nothæfi skal vera dagsett og undirrituð.

Yfirlýsingin skal samin á sama tungumáli og leiðbeiningarnar og í henni þarf að vera eftirfarandi:

- tilvísanir í tilskipunina,
- nafn og heimilisfang framleiðanda eða viðurkennds fulltrúa hans sem hefur staðfestu innan bandalagsins (gefa skal upp viðskiptaheiti og fullt heimilisfang auk viðskiptaheitis framleiðanda eða smíðs, ef um ræðir viðurkenndan fulltrúa),
- lýsing á rekstrarsamhæfishlutanum (tegund, gerð o.s.frv.),
- lýsing á aðferðinni við að lýsa yfir samræmi eða nothæfi (13. gr.),
- allar lýsingar sem eiga við rekstrarsamhæfishlutann, einkum notkunarskilyrðin,
- nafn og heimilisfang tilkynnta aðilans (aðilanna) sem koma að málsmeðferðinni sem farið er eftir við að ákvarða samræmi eða nothæfi og dagsetning prófunarvottorðsins, ásamt gildistíma vottorðsins og skilyrðum fyrir gildi þess, ef við á,
- ef við á, tilvísun í Evrópuforskriftirnar,
- deili á undirritunaraðilanum sem fengið hefur umboð til að undirrita skuldbindingu framleiðandans eða viðurkennds fulltrúa hans sem hefur staðfestu innan bandalagsins.

V. VIÐAUKI

UNDIRKERFI

EB-SANNPRÓFUNARYFIRLÝSING

EB-sannprófunaryfirlýsing og fylgiskjöl hennar þurfa að vera dagsett og undirrituð.

Yfirlýsingin skal samin á sama tungumáli og skjölin í tæknimöppunni og í henni þarf að vera eftirfarandi:

- tilvísanir í tilskipunina,
- nafn og heimilisfang samningsstofnunar eða viðurkennds fulltrúa hennar sem hefur staðfestu innan bandalagsins. (Gefa skal upp viðskiptaheiti og fullt heimilisfang auk viðskiptaheitis samningsstofnunar ef um ræðir viðurkenndan fulltrúa),
- stutt lýsing á undirkerfinu,
- nafn og heimilisfang tilkynnta aðilans sem hafði með höndum EB-eftirlitið sem um getur í 18. gr.,
- tilvísanir til skjalanna í tæknimöppunni,
- öll bráðabirgðaákvæði og endanleg ákvæði sem undirkerfi þurfa að samrýmast, einkum, ef við á, takmarkanir á rekstri eða skilyrði fyrir honum,
- gildistími EB-yfirlýsingarinnar, sé hún tímabundin,
- deili á undirritunaraðilanum.

VI. VIÐAUKI

UNDIRKERFI

EB-SANNPRÓFUN

1. EB-sannprófun er aðferðin sem tilkynntur aðili notar við að athuga og staðfesta, að beiðni samningsstofnunar eða viðurkennds fulltrúa hennar sem hefur staðfestu innan bandalagsins, að undirkerfi sé:
  - í samræmi við ákvæði þessarar tilskipunar,
  - í samræmi við aðrar reglur sem leiða af sáttmálanum og að heimilt sé að taka það í notkun.
2. Skoðun fer fram á eftirtöldum stigum:
  - heildarhönnun,
  - skipulag undirkerfisins, einkum mannvirkjagerð, samsetning hluta og heildarstilling,
  - lokaprófun undirkerfisins.
3. Tilkynnti aðilinn sem ber ábyrgð á EB-sannprófun semur samræmisvottorðið og sendir það samningsstofnunar eða viðurkenndum fulltrúa hennar, sem hefur staðfestu innan bandalagsins, sem aftur semur EB-sannprófunaryfirlýsingu og sendir hana eftirlitsstofnun í aðildarríkinu sem undirkerfið er staðsett og/eða rekið í.
4. Í tæknimöppunni sem fylgir sannprófunaryfirlýsingunni skal vera eftirfarandi:
  - ef um ræðir grunnvirki: verkfræðiteikningar, gögn um samþykktir fyrir greftri og járnþvingu, skýrslur um prófun og könnun á steinsteypu,
  - ef um ræðir önnur undirkerfi: almennar og nákvæmar teikningar sem svara til framkvæmdanna, teikningar af rafmagns- og vökvakerfum, teikningar stýrirása, lýsingar á tölvukerfum og sjálfvirkum kerfum, rekstrar- og viðhaldshandbækur o.s.frv.,
  - skrá yfir rekstrarsamhæfisluta sem um getur í 3. gr. og eru í undirkerfinu,
  - afrit af EB-yfirlýsingunum um samræmi og nothæfi sem þurfa að fylgja fyrrnefndum hlutum í samræmi við 13. gr. tilskipunarinnar, auk, ef við á, samsvarandi útreikninga og afrita af gögnum sem varða prófanir og rannsóknir sem tilkynntu aðilarnir hafa gert á grundvelli sameiginlegru tækniforskriftanna,
  - vottorð frá tilkynnta aðilanum sem ber ábyrgð á EB-sannprófun, undirritað af honum sjálfum, ásamt samsvarandi útreikningum, þar sem fram kemur að verkefnið sé í samræmi við ákvæði þessarar tilskipunar og, ef við á, fyrirvarar sem gerðir voru meðan á framkvæmdum stóð og sem ekki hafa verið felldir úr gildi; einnig skulu fylgja vottorðinu eftirlits- og úttektarskýrslur sem gerðar hafa verið í tengslum við sannprófunina, eins og fram kemur í liðum 5.3 og 5.4.
5. **Eftirlit**
  - 5.1. Markmið EB-eftirlits er að tryggja að við framleiðslu undirkerfisins sé staðið við allar skuldbindingar samkvæmt skjölum í tæknimöppunni.

- 5.2. Tilkynti aðilinn sem hefur með höndum eftirlit með framleiðslunni skal jafnan hafa aðgang að byggingarsvæðum, framleiðsluverkstæðum, geymslusvæðum og, ef við á, stöðum þar sem smíðaðar eru staðlaðar einingar og prófunarstöðum og almennt að öllum þeim stöðum sem hann telur sig þurfa að hafa aðgang að til að vinna verk sitt. Samningsstofnun eða viðurkenndur fulltrúi hennar innan bandalagsins skal senda honum eða láta senda honum öll skjöl sem hann þarf til þess, einkum framkvæmdaáætlanir og tæknileg gögn um undirkerfið.
- 5.3. Til að staðfesta að farið sé að ákvæðum tilskipunarinnar skal tilkynti aðilinn sem fylgist með framkvæmdinni gera úttekt reglubundið. Hann gefur framkvæmdaraðilunum skýrslu um úttektina. Honum er heimilt að fara fram á að fá að vera viðstaddur tiltekna framkvæmdir við bygginguna.
- 5.4. Að auki er tilkynta aðilanum heimilt að koma fyrirvaralaust í heimsókn á byggingarstað eða á framleiðsluverkstæði. Tilkynta aðilanum er þá heimilt að gera heildarúttekt eða hlutaúttekt. Honum ber að gefa framkvæmdaraðilunum skoðunarskýrslu og, ef við á, úttektarskýrslu.
6. Koma skal tæknimöppunni sem um getur í 4. mgr. í vörslu samningsstofnunar eða viðurkennds fulltrúa hennar, sem hefur staðfestu innan bandalagsins, til stuðnings samræmisvottorðinu sem gefið er út af tilkynta aðilanum sem ber ábyrgð á eftirliti með starfhæfu undirkerfinu. Tæknimappan skal hjálögð EB-sannprófunaryfirlýsingunni sem samningsstofnunin sendir eftirlitsstofnuninni í hlutaðeigandi aðildarríki.

Samningsstofnunin skal geyma afrit af möppunni svo lengi sem undirkerfið er í notkun. Afritið skal sent öðrum aðildarríkjum, fari þau fram á það.
7. Hver tilkyntur aðili skal reglulega koma á framfæri þeim upplýsingum sem máli skipta um eftirfarandi:
  - beiðnir sem hann hefur fengið um EB-sannprófun,
  - útgefin samræmisvottorð,
  - synjanir um samræmisvottorð.
8. Skjöl og bréf varðandi EB-sannprófunina skal rita á opinberu tungumáli aðildarríkisins þar sem samningsstofnunin eða viðurkenndur fulltrúi hennar hefur staðfestu innan bandalagsins, eða á tungumáli sem bandalagið viðurkennir.

VII. VIÐAUKI

LÁGMARKSSKILYRÐI SEM AÐILDARRÍKJUNUM BER AÐ TAKA TILLIT TIL ÞEGAR ÞAU TILNEFNA TILKYNNNTA AÐILA

1. Aðilinn, forstöðumaður og starfslið sem annast skoðanir mega hvorki hafa bein né óbein afskipti af hönnun, framleiðslu, smíði, markaðssetningu eða viðhaldi rekstrarsamhæfislutanna eða undirkerfanna, né heldur af rekstri þeirra. Þetta útilokar þó ekki að framleiðandinn eða sá sem annast smíðina og samþykkti aðilinn geti skipst á tæknilegum upplýsingum.
2. Skoðunaraðilinn og starfsmenn hans sem annast skoðanir skulu gæta þess að þær séu í hvívetna unnar af tæknilegri færni og faglegri ráðvendi og vera óháðir öllum áhrifum og þrýstingi, einkum af efnahagslegum toga, sem gæti haft áhrif á mat þeirra eða niðurstöður skoðunar, sérstaklega frá einstaklingum eða hópum einstaklinga sem hafa hagsmuna að gæta í sambandi við niðurstöður prófana.
3. Aðilinn skal ráða til sín starfslið og hafa aðstöðu til að vinna á fullnægjandi hátt þau tæknilegu verkefni og stjórnunarverkefni sem tengjast framkvæmd athugananna. Hann skal einnig hafa aðgang að búnaði sem þarf til að framkvæma skoðanir sem heyrta til undantekninga.
4. Starfsmenn þeir sem annast skoðanir verða að hafa til að bera:
  - trausta tækni- og fagmenntun,
  - viðunandi þekkingu á kröfum þeim sem gerðar eru við skoðanir sem þeir framkvæma og nægilega reynslu af slíkum skoðunum,
  - kunnáttu í að útbúa vottorð, skrár og skýrslur þar sem koma fram niðurstöður sem fengust við athuginna.
5. Tryggja verður óhlutdrægni skoðunarmanna. Þóknun þeirra má hvorki vera undir því komin hversu margar skoðanir þeir framkvæma né heldur hvaða niðurstöður fást úr þessum skoðunum.
6. Tilkynnti aðilinn verður að hafa ábyrgðartryggingu nema ríkið taki á sig ábyrgð í samræmi við landslög eða aðildarríkið sjái beint um skoðanirnar.
7. Starfsmenn tilkynnta aðilans eru bundnir þagnarskyldu um alla vitneskju sem þeir fá við skyldustörf sín (nema gagnvart lögbærum stjórnvöldum í ríkinu þar sem þeir leysa störf sín af hendi) í samræmi við þessa tilskipun eða ákvæði landslaga sem eru sett henni til framkvæmdar.